

Komplexní vzdělávací program pro podporu environmentálně šetrných technologií v dopravě a ve výstavbě a provozování budov

LEGISLATIVNÍ PODPORA OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE

KOMPLEXNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PODPORU ENVIRONMENTÁLNĚ
ŠETRNÝCH TECHNOLOGIÍ VE VÝSTAVBĚ A PROVOZOVÁNÍ BUDOV
Praha, 12.11.2012

Martin Bursík, konzultant, předseda Komory obnovitelných zdrojů energie,
Klastr obnovitelných zdrojů energie

OBSAH PREZENTACE:

1. Historie podpory OZE ve světě
2. Evropský rámec – 2001/77/ES + 2009/28/ES
3. Německý EEG zákon
4. CZ: zákon o podpoře výroby elektřiny (a tepla) z OZE 180/2005 Sb.,
5. CZ: nový zákon o podporovaných zdrojích energie
6. Státní energetická koncepce: “vzhůru k socialistickým zítřkům”
7. doporučení.

Table R10. Cumulative Number of Countries/States/Provinces Enacting Feed-in Policies

Year	Cumulative Number	Countries/States/Provinces Added That Year
1978	1	United States
1990	2	Germany
1991	3	Switzerland
1992	4	Italy
1993	6	Denmark, India
1994	9	Luxembourg, Spain, Greece
1997	10	Sri Lanka
1998	11	Sweden
1999	14	Portugal, Norway, Slovenia
2000	14	—
2001	17	Armenia, France, Latvia
2002	23	Algeria, Austria, Brazil, Czech Republic, Indonesia, Lithuania
2003	29	Cyprus, Estonia, Hungary, South Korea, Slovak Republic, Maharashtra (India)
2004	34	Israel, Nicaragua, Prince Edward Island (Canada), Andhra Pradesh and Madhya Pradesh (India)
2005	41	Karnataka, Uttaranchal, and Uttar Pradesh (India); China, Turkey, Ecuador, Ireland
2006	46	Ontario (Canada), Kerala (India), Argentina, Pakistan, Thailand
2007	56	South Australia (Australia), Albania, Bulgaria, Croatia, Dominican Republic, Finland, Macedonia, Moldova, Mongolia, Uganda
2008	69	Queensland (Australia); California (USA); Chattisgarh, Gujarat, Haryana, Punjab, Rajasthan, Tamil Nadu, and West Bengal (India); Kenya; the Philippines; Tanzania; Ukraine
2009	80	Australian Capital Territory, New South Wales and Victoria (Australia); Hawaii, Oregon, and Vermont (USA); Japan; Kazakhstan; Serbia; South Africa; Taiwan
2010	84	Bosnia and Herzegovina, Malaysia, Malta, United Kingdom
2011 (early)	85	Louisiana (USA)
Total existing	87	See note below

Table R11. Cumulative Number of Countries/States/Provinces Enacting RPS/Quota Policies

Year	Cumulative Number	Countries/States/Provinces Added That Year
1983	1	Iowa (USA)
1994	2	Minnesota (USA)
1996	3	Arizona (USA)
1997	6	Maine, Massachusetts, and Nevada (USA)
1998	9	Connecticut, Pennsylvania, and Wisconsin (USA)
1999	12	New Jersey and Texas (USA); Italy
2000	13	New Mexico (USA)
2001	15	Flanders (Belgium); Australia
2002	18	California (USA), Wallonia (Belgium), United Kingdom
2003	19	Japan, Sweden, Maharashtra (India)
2004	34	Colorado, Hawaii, Maryland, New York, and Rhode Island (USA); Nova Scotia, Ontario, and Prince Edward Island (Canada); Andhra Pradesh, Karnataka, Madhya Pradesh, and Orissa (India); Poland
2005	38	District of Columbia, Delaware, and Montana (USA); Gujarat (India)
2006	39	Washington State (USA)
2007	44	Illinois, New Hampshire, North Carolina, and Oregon (USA); China
2008	50	Michigan, Missouri, and Ohio (USA); Chile; India; Philippines
2009	51	Kansas (USA)
2010	53	British Columbia (Canada); South Korea
Total existing	63	See note below

SMĚRNICE 2001/77/ES o podpoře elektřiny vyrobené z OZE

1. OZE v ES nedostatečně využívány,
2. OZE = prioritní opatření pro ochranu životního prostředí, udržitelný rozvoj, lokální zaměstnanost, sociální soudržnost, bezpečnost zásobování, plnění cílů z Kyota,
3. zjednodušení správních postupů,
4. indikativní cíle do r. 2010 – ČR 8%,
5. přednostní přístup elektřiny z OZE do distribuční a přenosové soustavy

Andris Piebalgs, komisař pro energetiku, Brusel 15.11.2004

6 evropských energetických priorit 2005-2010:

- 1) provázat lépe **energetickou a environmentální** politiku a výzkum,
- 2) zajistit fungování **vnitřního trhu** s elektřinou a plynem ve prospěch všech občanů,
- 3) **snížit poptávku** po energiích = zvýšit energetickou účinnost,
- 4) **podporovat obnovitelné zdroje energie,**
- 5) posílit **jadernou bezpečnost,**
- 6) dále rozvíjet externí energeticko - **politické vztahy.**

Zákon 180/2005 Sb. o podpoře výroby elektřiny (a tepla) z OZE

výrobce má možnost volby ze 2 schémat podpory

pevné výkupní ceny

- ✓ zelená elektřina povinně vykupována PDS nebo PPS,
- ✓ regulované pevné výkupní ceny,
- ✓ valorizace cen indexem cen průmyslových výrobců IC_{PV} ,
- ✓ **bez rizika / komfortnější**

zelené bonusy / prémie

- ✓ výrobce prodává zelenou elektřinu na trhu za tržní cenu,
- ✓ + obdrží od PDS resp. PPS prémii = zelený bonus (Kč/MWh),
- ✓ **vyšší riziko / vyšší výnos**

výše cen

pevné výkupní ceny

- ✓ stanoveny vždy na rok dopředu pro jednotlivé druhy OZE tak,
- ✓ aby byly vytvořeny podmínky pro naplnění indikativního cíle 8% v r. 2010,
- ✓ aby byla zajištěna 15tiletá návratnost investic,
- ✓ **15tiletá návratnost**

zelené bonusy

- ✓ stanoveny vždy na rok dopředu samostatně pro jednotlivé druhy OZE tak,
- ✓ aby součet výnosu z prodeje za průměrnou tržní cenu a zeleného bonusu > pevná výkupní cena,
- ✓ **kratší návratnost investic**

dlouhodobě stabilní podnikatelské prostředí

pevné výkupní ceny

- ✓ pro NOVÉ zařízení = garantována výkupní cena platná v roce uvedení zařízení do provozu + IC_{PV} ,
- ✓ pro STÁVAJÍCÍ zařízení = garantována cena r. 2005 + IC_{PV} ,
- ✓ **15letá garance stabilní pevné výkupní ceny pro dané zařízení.**

zelené bonusy

- ✓ při stanovení zelených bonusů ERÚ přihlíží ke zvýšené míře rizika uplatnění zelené elektřiny na trhu s elektřinou = vyšší výnos,
- ✓ cena bonusu flexibilní dle tržní ceny elektřiny – vázána na pevnou výkupní cenu,

spoluspalování biomasy

- ✓ **environmentální výhody:** substituce hnědého uhlí, redukce emisí, redukce spotřeby vysokoprocentních vápenců, redukce dopravy PEZ, vysoká účinnost,
- ✓ **cíl – vytvořit trh s účelově pěstovanými rostlinami,**
- ✓ oddělit trhy pro malé decentralizované výrobní na biomasu + velké zdroje v provozu směsného spalování,
- ✓ = ERÚ ekonomicky zvýhodní pro účely výlučného spalování pevné biomasy „bílou biomasu“, pro spoluspalování účelově pěstovanou energetickou biomasu (v systému zelených bonusů).

co se stane se zelenou elektřinou?

- ✓ PDS a PPS využívají elektřinu na krytí ztrát,
- ✓ v případě, že okamžitý výkon povinně vykupované zelené elektřiny přesáhne objem elektřiny na krytí ztrát, je přesah hodnocen jako odchylka příslušného PDS nebo PPS,
- ✓ PDS nebo PPS mají odpovědnost za odchylku,
- ✓ náklady spojené s odchylkou rozúčtují PDS nebo PPS do regulovaných cen za distribuci a přenos.

FOTOVOLTAICKÁ HAVÁRIE:

1. 2009 ERÚ upozorňuje na disproporci výkupní cena vers. Investiční náklady + navrhuje malou novelu zákona (prolomení limitu 5% meziročního poklesu výkupní ceny),
2. MPO + hospodářský výbor PS PČR – bez reakce,
3. novela pozdě: účinnost až od 2011,
4. výsledek: největším investorem ČEZ, poškozeno dobré jméno OZE,
5. dodatečná daň + ofenzíva proti OZE.

Nový zákon o podporovaných zdrojích 160/2012 Sb:

1. Předkladatelem MPO – autorem ČEZ,
2. Cíl zákona: likvidace budoucí konkurence z oblasti decentralizovaných zdrojů resp. dominance v perspektivní oblasti OZE,
3. Asociace OZE + Česká bankovní asociace = korekce zákona,
4. veto prezidenta + role předs. ERÚ Vitáskové
5. Zákon účinný od 30.5.2012

Zákon o podporovaných zdrojích 160/2012 Sb:

1. Pevné výkupní ceny pouze pro do 100 kW_{iv} + MVE do 10 MW, ostatní hodinový zelený bonus,
2. PV do 30 kW na střešní konstrukci nebo fasádě budovy, limit podpory 4 500 Kč/MWh,
3. dispečerské řízení (za náhradu),
4. povinně vykupující je povinen uhradit rozdíl mezi výkupní cenou a zeleným bonusem !,
5. solární odvod do konce 2013 (26% výkupní ceny, 28% ZB),
6. Provozní podpora tepla nad 200 kW, ne ze spoluspalování = zelený bonus na teplo 50 Kč/GJ,

Zákon o podporovaných zdrojích 160/2012 Sb:

Problematická ustanovení:

1. Provázání s Národním akčním plánem,
2. MPO autorizuje zdroje nad 100 kW – riziko diskriminace,
3. podpora spalování nevytříděného komunálního odpadu + zbytkového odpadu jako druhotného zdroje,
4. nevyřešený problém velkých zdrojů na biomasu konkurujících malým decentralizovaným výrobcům,
5. podpora biometanu max. 1 700 Kč/MWh spalného tepla,

Energetické plány MPO: VZHŮRU K SOCIALISTICKÝM ZÍTKŮM – výhrady:

- 1) Nepracuje s variantními scénáři,
- 2) rozhodnutí o nových jaderných reaktorech není ekonomicky zdůvodněno a nedává smysl – výzva k zastavení plánů dalšího rozvoje JE,
- 3) 5,5 GWh = nejnižší zatížení soustavy, po výstavbě JETE2 = 5,76 GWh = vynucený export / etický problém,
- 4) návrh na zastavení podpory OZE nemá obdoby. Zatímco vyspělá Evropa plánuje podíl cca 60% OZE v 2040, ČR 15% !), aukce?
- 5) nepracuje s „learning curves“,
- 6) není vzat v úvahu „merit order efekt“,

Energetické plány MPO: VZHŮRU K SOCIALISTICKÝM ZÍTŘKŮM – výhrady:

- 6) neřeší náhradu lokálního vytápění uhlím lokálním vytápěním OZE,
- 7) podceňuje energetické úspory a efektivitu (nárůst celkové spotřeby ze 71 TWh na 80 TWh (2020) a 92 TWh (2040)),
- 8) rozpor s NAP OZE – výroba z VTE dle NAP ze 335,5 GWh v r. 2010 na 774 GWh v r. 2015 a 1,188.8 GWh v r. 2020 / ale cíl NAP = 1,496 GWh !!
- 9) ZÁVĚR: výzva vládě vrátit návrh SEK k přepracování.
- 10) vláda SEK přesto vzala na vědomí beze změny – následuje SEA.

JAK DOSTAT OZE Z DEFENZÍVY?

1) KOLIK STOJÍ DOOPRAVDY ELEKTŘINA z OZE, UHLÍ A JÁDRA?

- vláda komunikuje především ceny elektřiny = zadáváme studii / model COŽP UK / srovnání nákladů scénáře OZE/EE vers. UHLÍ vers JÁDRO
- ANO, OZE stojí cca 40 mld/rok 2012, od 2015-17 budou konkurenceschopné = cca v r. 2030 bez vícenákladů,
- ALE, náklady jaderného scénáře vč. externalit,
- ALE, náklady uhelného scénáře vč. externalit,
- + zrušit dotace do uhlí a jádra.

JAK DOSTAT OZE Z DEFENZÍVY?

2) CENA ZA DISTRIBUCI PRODRAŽUJE ELEKTŘINU DALEKO VÍCE – kdo na tom vydělává a proč?

- distribuce 35,6% / v Německu 18%
- stoupající tendence,
- přecenění majetku při předání distribuce – odpisy?
- distribuční společnosti zadávají zakázky bez výběrového řízení dceřiným společností,
- ? novelizace zákona o zadávání veřejných zakázek?
- role ERÚ,

JAK DOSTAT OZE Z DEFENZÍVY?

- 3) PROPOČTY VÍCENÁKLADŮ OD ERÚ NEJSOU DŮVĚRYHODNÉ.
- návrh Nařízení vlády o stanovení limitu prostředků státního rozpočtu na dotaci vícenákladů OZE pro r. 2013 - přerušeno,
- ? nárůst u VTE ze 472 mil. Na 692 mil. = o 47% ??,
- ? nárůst PV o 2,5 mld Kč (11,5%),
- ? nárůst geotermálu ze 187 mil. na 295 mil. Kč,
- ? celkem navýšení vícenákladů OZE o 20,29%

JAK DOSTAT OZE Z DEFENZÍVY?

- 4) OZE = cesta k samostatnosti
- prezentovat technologie a ekonomiku ostrovních systémů,
- princip družstevnictví a podílnictví v decentralizované energetice,
- práce s novináři,
- přenos zpravodajství z Evropy
- ALE – kapacitní limit.

DOPORUČENÍ

- 1) *“Čím méně, tím lépe.”* = ČR by primárně investovat do energetických úspor a efektivity (výnos z EU ETS 2013),
- 2) Aktualizovat Národní plán OZE ČR s cílem zabránit zastavení rozvoje OZE = krátkozraké. OZE nejsou hrozbou, ale příležitostí,
- 3) nenechat si ujet vlak s hi-tech – podpořit výzkum a vývoj,
- 4) dát pokyn ČEPS a RDS k investicím do inteligentních sítí a měření,
- 5) vytvářet podmínky pro rozvoj decentralizované energetiky (Power to the People).

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST.

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, connected strokes. The signature is positioned centrally on the page.